

MANUÁL ODBORNÉHO PRAKTICKÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

STUDIJNÍ OBOR Koordinace rehabilitace a dlouhodobé zdravotně sociální péče

Garantka odborné praxe: doc. Mgr. Lenka Krhutová, Ph.D., lenka.krhutova@osu.cz

Koordinátorka odborné praxe: Ing. Mgr. Iva Tichá, Ph.D. iva.ticha@osu.cz

~~Garantka odborného praktického vzdělávání: Mgr. Iva Kuzníková, Ph.D.~~

~~Kontakt: Katedra sociálních věd FSS OU; iva.kuznikova@osu.cz~~

~~Koordinátorka odborného praktického vzdělávání: Mgr. Alena Vaňharová~~

~~Kontakt: Katedra sociálních věd FSS OU; alena.vanharova@osu.cz~~

Významnou část studia na FSS OU tvoří odborné praxe, které mají formu průběžných a souvislých praxí. Jejich absolvování je povinné a je vyžadována 100% účast studentů na praxi. Ve studijním oboru KAD praxe probíhá ve druhém roce studia. Realizuje se prostřednictvím povinných předmětů. Průběžná praxe je reflektována v kazuistickém semináři, kde studující mohou prezentovat plnění svých individuálních cílů a úkolů a reflektovat je s vyučujícím semináře.

Studující absolvují celkem 248 hodin odborné praxe, z toho 208 hod. průběžné odborné praxe a 40 hod. souvislé odborné praxe. Studující oboru Koordinace rehabilitace a dlouhodobé zdravotně sociální péče je povinen seznámit se s obsahem Portfolia a obecnými informacemi o systému odborného praktického vzdělávání na Fakultě sociálních studií OU v Ostravě.

~~Informace jsou dostupné na webu projektu praxí~~
~~<http://projekty.osu.cz/praxeosp/>~~

OBSAH

- I. OBECNÉ INFORMACE A POVINNOSTI STUDENTŮ
- II. FORMY PRAKTICKÉHO ODBORNÉHO VZDĚLÁVÁNÍ
- III. DOKLADY ODBORNÉHO PRAKTICKÉHO VZDĚLÁVÁNÍ - PORTFOLIO
- IV. PODMÍNKY PRO SPLNĚNÍ PRŮBĚŽNÉHO PRAKTICKÉHO VZDĚLÁVÁNÍ
- V. PODMÍNKY PRO SPLNĚNÍ SOUVISLÉHO PRAKTICKÉHO VZDĚLÁVÁNÍ
- VI. PŘEHLED DOPORUČENÝCH PRACOVÍŠŤ ODBORNÉ PRAXE
- VII. ODBORNÁ PRAXE V KOMBINOVANÉ FORMĚ STUDIA
- VIII. SUPERVIZE PRAXÍ

I. OBECNÉ INFORMACE A POVINNOSTI STUDENTŮ

Odborné praktické vzdělávání je zahájeno **úvodním školením** bezpečnosti (Ing. Martin Zimný), právních aspektů (Mgr. Kateřina Cilečková) a úvodním školením o systému a průběhu praktického vzdělávání (Garant odborného praktického vzdělávání, ~~Mgr. Iva Kuzníková, Ph.D.~~). Školení probíhá vždy první výukový týden v zimním semestru akademického roku a o termínu a místě školení jsou studující informováni prostřednictvím emailu. Účast na školení je povinná a je součástí docházky na odbornou praxi.

Standardními dny pro výuku průběžného odborného praktického vzdělávání, kdy nebude realizována teoretická výuka u prezenční formy studia, je čtvrtek a pátek. Pro souvislé praktické odborné vzdělávání je vymezen 14. týden zimního semestru, tedy týden před vánočními prázdninami. Souvislá praxe je realizována výhradně 1 týden souvisle. Ve zvláštních případech je u studentů kombinované formy studia možné sjednat termín souvislého praktického vzdělávání v průběhu zkouškového období, a to na základě žádosti garanta praktického vzdělávání.

Studující si v předstihu před zahájením zimního semestru **individuálně dojednávají** pracoviště pro výkon své odborné praxe a podepisuje trojstranný kontrakt mezi zástupcem organizace, děkanem Fakulty sociálních studií a studentem. Veškeré formuláře a vzory smluv jsou k dispozici na webu praxí.

Po zahájení semestru jsou studující rovněž **povinni se zapsat do elektronického prostředí kurzu** Průběžná odborná praxe a Souvislá odborná praxe v IS Moodle. Při vstupu do kurzu studující vyplní informaci o místě konání své praxe, jméno mentora a kontakt na mentora. V elektronickém kurzu studující vkládá veškeré doklady k praxi za účelem udělení zápočtu, v souladu s podmínkami pro splnění předmětů KAS/8PSOX, 8KSOX a KAS/8POPX, 8KOPX.

Odevzdání kompletního portfolia praxí je podmínkou pro přistoupení ke státní závěrečné zkoušce!

Cíle odborné praxe:

Hlavním cílem odborné praxe je zprostředkovat studujícím zkušenost s aktuální praxí koordinace rehabilitace a dlouhodobé zdravotně sociální péče, case managementem a s realizací managementu v organizacích poskytujících služby a pomoc cílovým skupinám klientů; umožnit studujícím ověřit si teoretická východiska koordinace rehabilitace a získat základní profesní dovednosti.

Mezi dílčí cíle patří umožnit studujícím porozumět klientům a jejich problémům a životním podmínkám; osvojit si obecně pracovní dovednosti v kontextu pracoviště; rozvoj metod a technik rehabilitace; profesionální rozvoj a rozvoj kritického myšlení.

Průběh odborné praxe odpovídá vytyčeným individuálním vzdělávacím cílům studenta. Praxi je možné vykonat v České republice i v zahraničí.

II. FORMY PRAKTICKÉHO ODBORNÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

- ~~průběžná praxe v průběhu zimního semestru, dva dny v týdnu v rozsahu 8 hod./den;~~
- ~~dnem pro praxi je čtvrtek a pátek~~
- praxe je reflektována v kazuistickém semináři, studenti zpracovávají prezentace svých úkolů a cílů v souladu s vybranými úkoly pro danou praxi (viz bod IV.)
- studující odevzdají veškeré úkoly a doklady o praxi do elektronického systému IS Moodle v termínu stanoveném garantkou odborného praktického vzdělávání
- praxi lze realizovat v 1 až 3 organizacích, dle jednotlivých kontraktů
- **souvislá praxe jeden týden souvisle** (5 pracovních dnů) v rozsahu 8 hod./den v zimním semestru.
- 1 týden před vánočními prázdninami
- studující odevzdají veškeré úkoly a doklady o praxi do elektronického systému IS Moodle v termínu stanoveném garantkou odborného praktického vzdělávání
- v případě potřeby lze využít reflexi a supervizi praxí po individuální domluvě s garantkou praxí
- praxi lze realizovat jen v jedné organizaci souvisle

Zaměření odborné praxe:

Vzhledem ke specifikům cílových skupin (např. opakující se hospitalizace, zajištění následných pobytových a terénních sociálně zdravotních služeb, zajištění nezbytných léčebných, rehabilitačních a ošetrovatelských pomůcek, zajištění odborného poradenství, asistenčních služeb, mezioborová komunikace mezi odborníky oborů lékařství, ošetrovatelství, fyzioterapie, sociální práce, speciální pedagogiky, psychologie a dalších) je nezbytné zaměření odborného praktického vzdělávání rovnocenně na získání praktických dovedností a zkušeností v organizacích poskytující pobytové služby, odlehčovací služby, organizace poskytující terénní služby, včetně služeb denních a nočních stacionářů, chráněných dílen, ambulantních služeb aj.

Odborná praxe bude zajišťována ve zdravotnických zařízeních, v zařízeních integrované sociální péče, v organizacích služeb sociální práce, v oblasti státní správy a samosprávy a dalších. Uskutečňuje se formou přímé a nepřímé péče o pacienty/klienty, v souladu s platnou legislativou a podle Plánu učení vytvořeným studujícím ve spolupráci s mentorem a akademickým pracovníkem vysoké školy.

Vzhledem ke specifčnosti oboru je odborná praxe průběžná a souvislá vykonávána v odlišných typech organizace!

Přehled jednotlivých praxí:

Ročník	Semestr	Zkratka předmětu	Název předmětu	Zaměření předmětu	Rozsah předmětu u hod./týden	Celkový rozsah předmětu hod./semestr
2.	Zimní	KAS/ 8KOPX KAS/ 8POPX	Průběžná praxe	Praxe je realizována v organizacích poskytujících pobytové a terénní zdravotní a sociální služby, v oblasti speciální pedagogiky, v oblasti státní správy, samosprávy, na úřadech práce Praxi lze realizovat v 1 až 3 organizacích.	16	208
2.	Zimní	KAS/8KSO X KAS/ 8PSOX	Souvislá praxe	Praxe je realizována v organizacích poskytujících pobytové a terénní zdravotní a sociální služby, v oblasti speciální pedagogiky, v oblasti státní správy, samosprávy, na úřadech práce Praxi lze realizovat jen v jedné organizaci	40	40

III. DOKLADY ODBORNÉHO PRAKTICKÉHO VZDĚLÁVÁNÍ - PORTFOLIO

Intervence realizované na odborné praxi jsou zaznamenávány v Plánu učení a jsou součástí **portfolia**. Podmínky k přistoupení ke Státní závěrečné zkoušce jsou:

- předložení portfolia dokládající naplnění Plánů učení,
- doklady o 100% účasti na praktickém vzdělávání.

Obsah portfolia - ke stažení jsou formuláře na webu praxí
<http://projekty.osu.cz/praxe/ksp/index.php?menu=10>

<https://fss.osu.cz/praxe/>

1. Plány učení se stanovenými úkoly a cíli z každé organizace. Student formuluje ve spolupráci s mentorem.
2. Potvrzení o praxi, formulář vygenerovaný v systému Portál.
3. Závěrečná zpráva z odborné praxe. Závěrečná zpráva je korespondenčním úkolem o rozsahu 5ti normostran textu a obsahuje:
 - popis aktivit studenta ve vybrané organizaci/v organizacích
 - reflexi naplnění úkolů, respektive stanovených cílů v plánu učení
 - evaluaci absolvované praxe
 - komentovaný popis aktivit, které vedly k nastavení a realizaci plánu koordinované rehabilitace u vybraného klienta.
4. Povinný úkol – studující si vybere jednu variantu zadání povinného úkolu pro každou z praxí na Portálu Odborných praxí či v IS Moodle a zpracuje úkol o rozsahu min.5ti normostran textu.

Informace k jednotlivým formulářům obdrží studenti na úvodním školení k praxím, výjimkou jsou trojstranné smlouvy, které si studující vyplní a dojednájí v předstihu před zahájením semestru!

Pozor! Bez platné smlouvy není možné nastoupit na pracoviště praxe!

IV. PODMÍNKY PRO SPLNĚNÍ PRŮBĚŽNÉHO PRAKTICKÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Před zahájením praktického vzdělávání se studující zaregistrují v elektronickém prostředí kurzu (předmětu Průběžná odborná praxe) v IS Moodle, kde vyplní místo odborného vzdělávání, jméno mentora a kontakt na mentora!

Průběžnou praxi lze realizovat v 1 až 3 organizacích v souladu s platnými uzavřenými kontrakty, studující si dojednávají individuálně.

Průběžná odborná praxe je orientována na praktickou zkušenost studujícího v oblasti koordinace rehabilitace a dlouhodobé zdravotně sociální péče. Je realizována v organizacích zdravotních a sociálních služeb a jejím cílem je poznat potřeby klientů i samotných organizací poskytujících pomoc a podporu. Studenti jsou vedeni k porozumění klientům a jejich životním podmínkám, k rozvoji kritického myšlení a analytických kompetencí v kontextu pracoviště. Praxi je možné vykonávat v České republice i v zahraničí. Průběžná odborná praxe je průběžně reflektována v kazuistickém semináři, kde studující prezentují průběh činností spojených s plněním cílů na průběžné praxi.

Požadavky na studenta:

Znalost zadaných studijních zdrojů. Účast na praxi (cvičení) - 100%. Vedení portfolia k praxi dle zadání v IS MOOdle a na Portálu Odborných praxí FSS OU. Student zpracuje a odevzdá v termínu stanoveném garantkou odborných praxí do elektronického prostředí kurzu v IS Moodle:

1. Plán učení ve spolupráci s mentorem na pracovišti odborné praxe, kde si stanoví cíle a formy jejich plnění.
2. Závěrečnou zprávu z praxe. Závěrečná zpráva je korespondenčním úkolem o rozsahu 5ti normostran textu a obsahuje:
 - popis aktivit studenta ve vybrané organizaci/v organizacích
 - reflexi naplnění úkolů, respektive stanovených cílů v plánu učení
 - evaluaci absolvované praxe
 - komentovaný popis aktivit, které vedly k nastavení a realizaci plánu koordinované rehabilitace u vybraného klienta.
3. Povinný úkol – studující si vybere jednu variantu zadání povinného úkolu (viz níže) či v IS Moodle a zpracuje úkol o rozsahu min.5ti normostran textu.
4. Potvrzení o absolvované praxi vygenerované systémem Portál.

Zadání povinných úkolů – průběžná praxe:

Studující zpracuje povinný úkol o rozsahu minimálně 5ti normostran textu. Vybírá z následujících zadání:

- 1) Studující zpracuje kazuistiku případu (klienta), včetně realizace nástroje MKF, který samostatně u daného případu aplikuje a vyhodnotí.
- 2) Studující zpracuje případovou studii vybrané organizace či multidisciplinárního týmu, který se podílí na realizaci koordinace rehabilitace a dlouhodobé zdravotně sociální péče.

Individuální cíle průběžné praxe si studující formuluje se svým mentorem na základě vlastních vzdělávacích potřeb a možností místa odborného praktického vzdělávání.

V. PODMÍNKY PRO SPLNĚNÍ SOUVISLÉHO PRAKTICKÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Před zahájením praktického vzdělávání se studující zaregistrují v elektronickém prostředí kurzu (předmětu Souvislá odborná praxe) v IS Moodle, kde vyplní místo odborného vzdělávání, jméno mentora a kontakt na mentora!

Souvislou praxi lze realizovat jen v jedné organizaci souvisle jeden týden, v souladu s platným uzavřeným kontraktem, studující si jej dojednávají individuálně.

Souvislou praxi lze realizovat 14. výukový týden zimního semestru, tj. jeden týden před vánočními prázdninami. Ve výjimečných případech lze u studujících v kombinované formě studia dojednat termín realizace souvislé praxe v průběhu zkouškového období, nejpozději však do 1 týdne v měsíci únoru.

Místo pracoviště souvislé praxe se nesmí shodovat s místem výkonu průběžné odborné praxe!

Souvislá odborná praxe je orientována na praktickou zkušenost studujícího v oblasti koordinace rehabilitace a dlouhodobé zdravotně sociální péče. Je realizována v organizacích zdravotních a sociálních služeb a jejím cílem je poznat potřeby klientů i samotných organizací poskytujících pomoc a podporu. Studenti jsou vedeni k porozumění klientům a jejich životním podmínkám, k rozvoji kritického myšlení a analytických kompetencí v kontextu pracoviště. Souvislou praxi je možné vykonávat v České republice i v zahraničí.

Požadavky na studenta

Znalost zadaných studijních zdrojů. Účast na praxi (cvičení) - 100%. Vedení portfolia k praxi dle zadání v IS MOOdle a na Portálu Odborných praxí FSS OU. Student zpracuje a odevzdá v termínu stanoveném garantkou odborných praxí do elektronického prostředí kurzu v IS Moodle:

1. Plán učení ve spolupráci s mentorem na pracovišti odborné praxe, kde si stanoví cíle a formy jejich plnění.
2. Závěrečnou zprávu z praxe. Závěrečná zpráva je korespondenčním úkolem o rozsahu 5ti normostran textu a obsahuje:
 - popis aktivit studenta ve vybrané organizaci/v organizacích
 - reflexi naplnění úkolů, respektive stanovených cílů v plánu učení
 - evaluaci absolvované praxe
 - komentovaný popis aktivit, které vedly k nastavení a realizaci plánu koordinované rehabilitace u vybraného klienta.
3. Povinný úkol – studující si vybere jednu variantu zadání povinného úkolu (viz níže) či v IS Moodle a zpracuje úkol o rozsahu min.5ti normostran textu.
4. Potvrzení o absolvované praxi vygenerované systémem Portál.

Zadání povinných úkolů – souvislá praxe:

Studující zpracuje povinný úkol o rozsahu minimálně 5ti normostran textu. Vybírá z následujících zadání:

- 1) Studující zpracuje modelový příklad koordinace a práce se sítí zdrojů podpory a pomoci na základě konkrétní situace z praxe rehabilitace a dlouhodobé zdravotně sociální péče.

Osnova úkolu:

- Popis a analýza konkrétní situace
- Popis provedení síťové analýzy
- Plán realizace – rozvaha nad metodami, vytvoření plánu
- Analýza možných realizačních potíží. Návrh způsobu jejich překonání

- 2) Studující na základě analýzy potřeb klientů / klienta vybrané cílové skupiny zpracuje návrh složení a koordinace aktivit multidisciplinárního týmu, včetně rolí členů týmu, který se podílí na řešení případu vybraného klienta.

Osnova úkolu:

- Popis a analýza vybrané cílové skupiny a klientů / klienta
- Zmapování a popis potřeb klientů / klienta
- Návrh složení multidisciplinárního týmu, rolí členů týmu
- Návrh postupu aktivit a koordinace multidisciplinárního týmu vedoucí k řešení
- Zdůvodnění zpracování návrhu, vlastní reflexe návrhu

- 3) Návrh evaluačního výzkumu vybrané problematiky v organizaci místa odborné praxe

- 4) Case Management u vybraného klienta – analýza dosavadního postupu práce s vybraným klientem a návrh navazujících kroků a spolupráce na řešení jeho situace

Osnova úkolu:

- společně s konkrétním klientem ve vybrané organizaci zhodnoťte, jaké jsou potřeby vybraného klienta, zdroje v klientově okolí i způsob jejich využití, zkuste vytvořit schéma cílů dle modelu KoPPR (viz studijní materiál Case management v oblasti péče o duševní zdraví , kap. 4.1.4) a navrhnete plán a harmonogram spolupráce.
- Úkol již mnozí z vás zpracovávali v rámci předmětu Case management na předložené či vlastní vybrané kazuistice. Nyní budete cíle, plán a harmonogram navrhovat ve spolupráci s konkrétním klientem. Zhodnoťte krátce co se Vám ve spolupráci s klientem a při zpracování úkolu dařilo, jaké jste překonávali překážky a co je tedy výsledkem procesu učení v rámci plnění tohoto úkolu.
- Dle možností místa praxe navrhnete, jak by mohl být konkrétně koncept case managementu realizován na místě praxe. Využili byste pouze některé jeho prvky nebo by bylo možné a efektivní využít case management jako způsob organizace služby? Zaměřili se na individuální nebo týmová CM? Vyjmenujete 10 kritérií, která by měl case manager v místě praxe splňovat (dovednosti, vědomosti, konkrétní osobní nastavení). Z těchto desíti atributů vyberte pro Vás 5 zásadních a navrhnete konkrétní možnosti, jak tyto dovednosti, vlastnosti, vědomosti získat, prohlubovat, tříbit skrze vzdělávání, praxi, další rozvoj apod.

Individuální cíle souvislé praxe si studující formuluje se svým mentorem na základě vlastních vzdělávacích potřeb a možností místa odborného praktického vzdělávání.

VI. PŘEHLED DOPORUČENÝCH PRACOVÍŠŤ ODBORNÉ PRAXE

Garant praxí zajistí minimální počet pracovišť odborného praktického vzdělání pro studující daného oboru. Studující mohou využít sjednaných pracovišť a kontaktů pro dojednání individuálních smluv. Aktuální přehled kontaktů obdrží studující měsíc před zahájením semestru.

Studující může vykonávat odbornou praxi také v místě svého bydliště, podmínkou je dojednání mentora v místě praxe a vzájemná shoda o posláním vzdělávání v daném oboru mezi studujícím, organizací místa praxe a vzdělavatelem.

Studující mohou vykonávat praxe například ve:

ZDRAVOTNICKÉ ORGANIZACE:

FNO – Klinika psychiatrie – denní stacionář při FNO – od AR 2017/2018.

Praktický lékař pro dospělé

Hospice

Rehabilitační ústavy

Psychiatrické nemocnice

Stacionáře

ORGANIZACE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB:

Denní a týdenní stacionáře pro osoby se zdravotním znevýhodněním

Domovy se zvláštním režimem

Koordinátoři terénních sociálních služeb

Střediska rané péče

ÚŘADY:

ÚP

Městské / obecní úřady

Agentury podporovaného zaměstnávání

Školská zařízení aj.

VII. ODBORNÁ PRAXE V KOMBINOVANÉ FORMĚ STUDIA

Rozsah přímé výuky na pracovištích odborné praxe je pro studující v kombinované formě 1 den v týdnu (8 vyučovacích hodin). 8 vyučovacích hodin praktické přípravy věnují studenti reflexi a sebereflexi praktických zkušeností a zpracováváním daných a individuálních cílů – úkolů.

U studujících vykonávající výkon povolání, které úzce souvisí se studovaným oborem, není možné realizovat odborné praktické vzdělávání v místě výkonu vlastního zaměstnání!

Studující v kombinované formě studia však mohou podat žádost o uznání odborné praxe na sekretariátu Katedry sociálních věd FSS OU nejpozději do termínu 19. srpna, 15. června.

Žádosti budou poté posouzeny ustanovenou hodnotící komisí (členové – akademičtí pracovníci FSS OU), která může uznat odbornou praxi až do maximálního rozsahu 50% průběžné praxe.

Souvislá odborná praxe je povinná pro všechny studující v plném rozsahu 100% a nelze žádat o uznání současné praxe.

Obsah žádosti:

1. Žádost studenta o uznání odborné praxe s odůvodněním, studující do žádosti uvede své osobní číslo studenta a kontakt
2. Životopis studenta je přílohou žádosti
3. Popis pracovní pozice, včetně délky výkonu povolání (uznána může být praxe v následujících oborech: sociální práce, nelékařská zdravotnická povolání, speciální pedagogika)
4. Uznána může být jen praxe získaná výkonem povolání (zaměstnaneckým pracovním poměrem)

Poznámka: Na uznání 50% rozsahu odborné praxe není právní nárok, o rozsahu (0 – 50%) rozhoduje hodnotící komise nejpozději v termínu do 5. září, kdy budou studující vyrozuměni emailem.

VIII. SUPERVIZE PRAXÍ

Studující mají možnost reflektovat průběžné praktické vzdělávání v kazuistickém semináři. Souvislou odbornou praxi lze reflektovat a supervizi této praxe lze dojednat individuálně s garantem odborných praxí na FSS OU.

